

Az alkalmazkodás jó üzlet, beszáll? Tudásbővítés a klímaadaptációról vállalatok számára

Az éghajlatváltozás már napjainkat is befolyásolja, a káros hatásaihoz való alkalmazkodás pedig nem csak a mindennapi életünkben fennálló jóllét megőrzéséhez szükséges. Felelős vállalként megkerülhetetlen gondolni arra is, hogy a jelenben és a közeli jövőben miként befolyásolja profitunk alakulását a környezet és az éghajlat változása. Ezért mindannyiunk feladata a felkészülés és az erre való cselekvés, amiért vállalati, lakossági és kormányzati szinten egyaránt szükséges tennünk.

Vállalatvezetőként több szemszögből is szükséges megvizsgálnunk az éghajlatváltozást: hogyan érinti a beszállítói láncomat, a fogyasztóimat, és egészében véve a piaci szegmenst, amin belül működik a cégem?

A nyilvánvaló fizikai kockázatok mellett (pl. a cég működését érintő extrém időjárási körülmények), számolni kell azokkal a hatásokkal is, amelyek a társadalom, vagy a gazdaság klímaváltozásra adott reakciójából fakadnak. Ezek a többnyire késleltetve jelentkező ún. tranzíciós (átállási) kockázatok, például technológiai, piaci, vagy szabályozásbeli változások, amelyek növelik a cég költségeit, vagy éppen aláássák a jól bevált termékek, vagy szolgáltatások életképességét. A globális piacgazdaságnak köszönhetően e tényezőkön túl, a világ egyik részén jelentkező kockázatok a világ másik részén is jelentkezhetnek. Cégeként mérlegelve a fentieket, **minél előbb cselekszünk a ránk leselkedő és várható klímakockázatok ellen, annál nagyobb biztonságérzettel tekinthetünk a jövőbe.**

Hogyan vélekednek a cégvezetők?

Az FM Global biztosító cég [2020-as felmérése](#) szerint, **a világszerte megkérdezett vállalatvezetők több mint háromnegyede tartja cégét az éghajlatváltozás által veszélyeztetettnek.** Ez a szám különösen annak fényében sokat mondó, hogy e cégek vezetői hasonló arányban gondolnak vállalatukra felkészületlenül a pénzügyi hatások tekintetében. A fizikai kockázatokra rákérdezve 18%-uk ítélte meg cégét jelentősen felkészültnek, 62%-uk pedig kisebb mértékben felkészültnek vélte vállalkozását. A vezetők leggyakoribb fenyegető tényezőként az áradásokat és az aszályos időszakok jelentkezését jelölték meg, amelyek Magyarországon is a kiemelt fizikai kockázatok között szerepelnek.

Szintén tavaly, a KPMG a világ 250 legnagyobb vállalatát [kérdte meg](#) az éghajlatváltozásról, ami szerint a cégek 56%-a értékelte pénzügyi rizikóként a klímaváltozást. Jelentésükben egyértelműen kijelentik, hogy a többi vállalatnak is létszükséglete lenne újraértékelnie a helyzetét, ha meg akarunk felelni az [EU 2030-as kibocsátási céljainak](#), valamint a [Párizsi Megállapodásnak](#). Az ebben az évtizedben véghezvitt cselekedeteink tehát döntő jelentőségűek lesznek a célok teljesítése szempontjából.

És mi a helyzet **Magyarországon**? A jelentősebb magyarországi ipari parkok körében végzett kutatásunk szerint **a leggyakrabban tapasztalt problémák közé tartoznak az extrém mennyiségű csapadék (89%), a viharkárok (50%), és a hóhullámok (33%) okozta hatások.** A felmérésben szereplő vállalatok ugyanakkor jellemzően nem készülnek fel az ilyen helyzetekre, és nem is alkalmazkodnak a már tapasztalt jelenségekhez. 75%-uk semmilyen tervvel nem rendelkezik az éghajlatváltozásból fakadó események kezelésére, valamint rendkívül kevés ismeretük van a létező klímaadaptációs

eszközökről is. Célunk e vállalati hozzáállás megváltoztatása és az ismeretek bővítése, lehetséges alkalmazkodási eszközök bemutatása.

Milyen lehetőségeket rejt a klímaváltozás a vállalkozásom számára?

Az éghajlatváltozással kapcsolatos stratégiánk kialakítása során fontos szempont, hogy **a hatásokra ne csak veszélyforrásként tekintsünk, hanem azokban a lehetőséget is képesek legyünk meglátni.** Sokszor a legkézenfekvőbb válasz az erőforrásaink hatékonyabb felhasználása (pl. akár csak az energiahatékonyság optimalizálásával), ami a költségeink csökkentésével járhat. Az éghajlatváltozás számtalan olyan termék, vagy szolgáltatás innovációját keltette életre, ami a korábbi megoldásokhoz képest kevésbé karbonintenzív, vagy lehetővé teszi a széndioxid-kibocsátás csökkentését a felhasználói számára.

E sokszor alapvető lépéseken túl azonban **a kockázatcsökkentéshez vállalatunk tényleges adaptációs képességét és alkalmazkodási eszköztárát szükséges igazán növelnünk**, például ellátási láncaink rugalmasabbá tételével, illetve a már említett szélsőséges időjárási körülményekre való felkészüléssel. **A klímakockázatok értékelését és menedzsmentjét minden szinten be szükséges építeni üzleti folyamatainkba**, csak néhányat említve ilyen a stratégiai tervezés, az ellátási láncok menedzsmentje, a termékfejlesztés, vagy a tőkeelosztás.

Vállalkozásként a **stratégiánk duplán kifizetődő lehet**, mivel **a versenyképesség növelése, a tartós piaci előnyhöz jutás és az új üzleti lehetőségek** mellett annak az esélyét is növeli, hogy elkerüljük a klímaváltozás katasztrofális elszabadulását a 21. század második felében. Ennek azonban legelső lépése a probléma felismerése.

Hogyan kezdjek hozzá?

A [LIFE-CLIMCOOP](#) projekt épp azon dolgozik, hogy egy olyan klímaadaptációs kooperációt dolgozzon ki a piaci alapokon működő szervezetek és az őket befogadó települések számára, amivel a közös ellenállóképességüket növelhetik. Az együttműködés során feltáruló éghajlati kockázatokra és sérülékenységi tematikákra reflektálva kerül kidolgozásra egy közös klímaalkalmazkodási stratégia, amellyel minimalizálhatóak a klímaváltozás káros hatásai, ezáltal hosszabb távon csökkentve a kiadásokat és növelve a versenyképességet.

A projekt kiemelt célja a tudástranszfer. Így a stratégia kialakítása és gyakorlati alkalmazása során összegyűjtött tapasztalatok módszertani útmutatóba és joggyakorlat-gyűjteménybe foglalva elérhetőek lesznek bárki számára, elősegítve ezáltal további város-vállalati együttműködésen alapuló klímaadaptációs stratégiák kidolgozását Magyarországon és Kelet-Közép-Európa más részein is. A szakmai tapasztalatok megosztása mellett a projekt segítséget nyújt mind a vállalati, mind az önkormányzati munkatársak szemléletformálásában is interaktív tananyag biztosításával.

A vállalatok a LIFE-CLIMCOOP klímaadaptációs projekthez követőként csatlakozva az alábbi tudásbővítési és képzési lehetőségekben vehetnek részt:

- a módszertani útmutatóhoz kapcsolódó workshopok;
- felelős vízgazdálkodási, fenntartható vízfelhasználási témájú workshop;
- éghajlatváltozás és klímaadaptáció tematikájú workshop;
- a követő vállalatok további 3 tudásadó workshopon is részt vehetnek Kazincbarcikán, amelyek a projekt gyakorlati klímaadaptációs feladatainak megvalósításába engednek betekintést;

- o részvétel a Miskolci Egyetem mentorprogramjában azon vállalatok számára, amelyeknél nagy az esély a projekt eredményeinek adaptálására.
- o A mentorprogram során a vállalatok aktív szakmai támogatást kapnak a klímaadaptációs terveik gyakorlati megvalósításához, valamint további, kollaboratív tervezési workshopokon vehetnek részt.

A legalább két projekt eseményen részt vevő követő vállalatok használhatják felületeiken „A LIFE-CLIMCOOP projekt követője” logót.

A legalább három projekt eseményen, valamint a mentorprogramban is aktívan részt vevő vállalatok használhatják felületeiken „A LIFE-CLIMCOOP projekt mentoráltja - Klímatudatos vállalat” logót. Mentorprogramban való részvételük a projekt különböző kommunikációs felületein is bemutatásra kerül a replikálhatóság követendő példjaként.

Hogyan csatlakozhatok vállalként a projekthez?

A részvétel nincs feltételhez kötve, **a támogatói nyilatkozat kitöltésével bármely vállalat résztvevője lehet a LIFE-CLIMCOOP projektnak.** A további részletekről tájékoztatás kérhető a climcoop@kovet.hu e-mail címen.

A projekt hírlevelére feliratkozással rendszeresen értesülhet az eddig elért eredményekről, valamint a projekthez kapcsolódó nyilvános események időpontjairól (<https://life-climcoop.hu/kapcsolat/>).

LIFE-CLIMCOOP projekt – Városok és helyi vállalatok együttműködése a klímaadaptációért

Mi történik a projektben?

A **LIFE-CLIMCOOP** projekt általános célja olyan köz- és magánszféra közötti partnerség, város és vállalat közötti együttműködés fejlesztése, tesztelése és disszeminációja, amelynek során az érdekelt felek kollektíven lépnek fel a helyi éghajlati kockázatok csökkentése érdekében, valamint lépéseket tesznek a sérülékeny városi és vállalati területek közös klímaalkalmazkodásának erősítése céljából.

A LIFE-CLIMCOOP egy olyan mintaprojektként épül fel, amelynek során kiderül, hogy egy minirégió, Kazincbarcika és környéke, valamint a BorsodChem Zrt. hogyan tud felkészülni a klímaváltozásra, és annak elkerülhetetlen hatásaihoz alkalmazkodni. A projekt felépítése és céljai mind azt támogatják, hogy a kifejlesztett eszközök és gyakorlatok Magyarország és akár Kelet-Közép-Európa más részein is alkalmazhatóak legyenek egy hasonló város-vállalat együttműködésben.

Főbb projektfeladatok:

- A fenntartható vízgazdálkodás gyakorlatának kialakítása közös városi és vállalati szinten.
- Prototípus kifejlesztése a különböző forrásból származó szürkevizek (ipari szennyvíz, települési csapadékvíz, települési kezelt szennyvíz) tisztítására és újraelosztására, amelynek használatával a BorsodChem Zrt. vízfelhasználása is optimalizálható, így csökkentve a Sajóból történő vízkivételt.
- A klímaadaptációs szempontok érvényre juttatása az érintett város és vállalat (Kazincbarcika és a BorsodChem Zrt.) szabályozásában és gyakorlati működésében is, amik így egymás hatását is képesek erősíteni (pl. Klímaadaptációs stratégia, együttműködési platformok).

- Természetalapú adaptációs intézkedések megvalósítása: a városi szintű esővízgyűjtés átalakítása, annak klímaszemponthoz igazításával, a zöldfelületek bővítése, a korábbi ipari területek többfunkciós klímaalkalmazkodási eszközökkel alakítása, ökológiai folyosók létrehozása.
- Intelligens alkalmazkodási (SMART) eszközök bevezetése: városi fakataszter készítése a lakosság bevonásával, a természetes vízmegtartó megoldások lehetőségeinek felmérése, rönkgáták építése, és az ún. vízműszerfalak (water dashboardok) segítségével a lakosság tájékoztatása a klímaváltozásból fakadó veszélyhelyzetekről és meteorológiai adatokról.
- A projekt során felgyűlt tudás, tapasztalat átadása, a helyi minta kiterjesztése a Sajó vízgyűjtő szintjére, és az összes érintett csoport szemléletének formálása.

A projekt megvalósításában a kulcsszereplők Kazincbarcika város önkormányzata és a BorsodChem Zrt., amelyek egyben a projekt megvalósítási helyszíneit is képezik. A projektet a Miskolci Egyetem koordinálja, további partnerek a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat Nemzeti Alkalmazkodási Központ Főosztálya, a KÖVET Egyesület a Fenntartható Gazdaságért és a GeoGold Kárpátia Kft.

Háttérinformációk

Projektazonosító:	LIFE19 CCA/HU/001320 – LIFE-CLIMCOOP
Projekt címe:	VÁROSOK ÉS HELYI VÁLLALATOK EGYÜTTMŰKÖDÉSE A KLÍMAADAPTÁCIÓÉRT
Teljes költségvetése:	2.949.660€, amelyből 1.611.910€ közvetlen EU támogatás
Tervezett időtartama:	2020. szeptember 1. – 2024. augusztus 31. (4 év)

Projekt elérhetőségek

Weboldal:	https://life-climcoop.hu/
Facebook oldal:	https://www.facebook.com/lifeclimcoop
LinkedIn oldal:	https://www.linkedin.com/company/71503290/
Kapcsolat:	climcoop@kovet.hu

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

GEOGOLD
KÁRPÁTIA

NAKFO NEMZETI ALKALMAZKODÁSI KÖZPONT FŐOSZTÁLY
Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat

A projekt az Európai Unió LIFE programjának támogatásával valósul meg.

LIFE19 CCA/HU/001320 – LIFE-CLIMCOOP
A projekt az Európai Unió LIFE programjának támogatásával valósul meg.

A projekt az Innovációs és Technológiai Minisztérium, és a Nyugat-Balkáni Zöld Központ Nonprofit Kft. támogatásával valósult meg.

A projekt támogatja a hazai klímapolitikai stratégiai dokumentumok (NÉS-2, ÉCsT, NEKT, Nemzeti Tiszta Fejlődési Stratégia) alkalmazkodási céljainak elérését, valamint hozzájárul számos Európai Unió stratégiai célkitűzés teljesítéséhez is, mint az Európai Unió Alkalmazkodási Stratégiája, az Európai Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetségének célkitűzései, EU Biodiverzitás Stratégia 2030-ig, EU Fenntartható Fejlődés Stratégia, EU Víz Keretirányelv.

